

अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना परदेशात उच्च शिक्षणासाठी देण्यात येणा-या शिष्यवृत्तीसाठी विद्यार्थी संख्येत वाढ करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक इबीसी-२००९/प्र.क्र.१०३/मावक-२,
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक - २२ ऑक्टोबर, २०१०

- वाचा - १. शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक इबीसी-२००३/प्र.क्र.११५/मावक-२, दि. ११.६.२००३
२. शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक इबीसी-२००४/प्र.क्र. १०२/मावक- २, दि. ५.८.२००४
३. शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक इबीसी-२००६/प्र.क्र.३२९/मावक-२, दि. १७.६.२००६
४. शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक इबीसी-२०१०/प्र.क्र.१९४/मावक-२, दि. १५ जुलै.२०१०
५. शासन शुध्दीपत्रक सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक इबीसी-२०१०/प्र.क्र.१९४/मावक-२, दि. १० ऑगस्ट, २०१०

प्रस्तावना - अनुसूचित जातीच्या मुला-मुलींना परदेशात शिक्षणात संधी मिळावी व त्यांच्या गुणवत्तेला वाव मिळावा म्हणून विविध विषयांमध्ये परदेशातील नामांकित विद्यापीठांमध्ये प्रवेश मिळालेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना परदेश शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याची योजना शासन निर्णय क्रमांक इबीसी-२००३ /प्र.क्र.११५/मावक-२, दिनांक ११.६.२००३ अन्वये लागू करण्यात आलेली आहे. त्यानुसार सन २००३-०४ या शैक्षणिक वर्षापासून १० विद्यार्थ्यांना परदेश शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात आलेली आहे. शासन निर्णय क्रमांक इबीसी-२००४/प्र.क्र.१०२/मावक-२, दिनांक ५.८.२००४ अन्वये या योजनेची सुधारित नियमावली तयार करण्यात आली तर शासन निर्णय क्रमांक इबीसी-२००६/प्र.क्र.३२९/मावक-२, दिनांक १७.६.२००६ अन्वये परदेश शिष्यवृत्तीची विद्यार्थी संख्या १० वरून २५ एवढी करण्यात आलेली आहे. २५ विद्यार्थी संख्या करताना कला, विज्ञान व वाणिज्य मधील पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी जागा राखीव ठेवण्यात आलेल्या आहेत. दर्जेदार पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम भारतातील नामांकित विद्यापीठ / संस्थेमध्ये शिकविले जातात. त्यामुळे पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी विशेष प्राविण्य मिळविण्याच्या दृष्टिने तसेच इतर देशातील नवीन क्षेत्रांमध्ये सुरु असलेल्या संशोधनाचा उपयोग करून घेण्याच्या दृष्टिने पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्तीमध्ये सुधारणा करून सुधारित नियमावली शासन निर्णय दि.१५.७.२०१० व शासन शुध्दीपत्रक दि. १० ऑगस्ट, २०१० अन्वये लागू करण्यात आलेली आहे. सदर योजनेचा अधिकाधिक अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना लाभ दिल्यास उच्च शिक्षण घेणे शक्य होणार आहे. यासाठी पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी तसेच संशोधनात्मक रोटेट/एच-२५५५[५००-१०-२०१०]-१

(पी.एच.डी.) अभ्यासक्रमासाठी परदेशात जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या संख्येत वाढ करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय - याबाबत साकल्याने विचार करून परदेशात शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत असलेल्या २५ विद्यार्थ्यांच्या संख्येमध्ये वाढ करून सन २०१०-११ या शैक्षणिक वर्षापासून ही संख्या ५० एवढी करण्यास शासन मंजूरी देत आहे.

२. सदर शिष्यवृत्तीची शाखानिहाय विभागणी खालीलप्रमाणे राहिल :-

अ.क्र.	शाखा / अभ्यासक्रम	पदव्युत्तर पदवी	डॉक्टरेट (Ph.D)
१	कला	--	१०
२	वाणिज्य	--	४
३	विज्ञान	--	६
४	व्यवस्थापन (Management)	८	--
५	अभियांत्रिकी	१०	४
६	वैद्यकीय	८	--
	एकूण	२६	२४

३. सदर शिष्यवृत्ती मंजूर करताना शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक इबीसी-२०१०/प्र.क्र.१९४/मावक-२, दि. १५ जुलै.२०१० व शासन शुध्दीपत्रक सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक इबीसी-२०१०/प्र.क्र.१९४/मावक-२, दि. १० ऑगस्ट, २०१० अन्वये विहित करण्यात आलेल्या नियमावलीनुसार कार्यवाही करावी.

४. सदर शिष्यवृत्तीसाठी निवड करताना निवड समितीने वरील अभ्यासक्रमांमधील पदव्युत्तर पदवी व डॉक्टरेट करिता राखून ठेवलेल्या जागेनुसार निवड करावी. त्याचप्रमाणे प्रत्येक अभ्यासक्रमाची संपूर्ण राज्याची स्वतंत्र गुणवत्ता यादी करावी. प्रत्येक शासकीय विद्यापीठातील किमान एका विद्यार्थ्याची उपलब्धतेनुसार निवड करावी. विद्यार्थी उपलब्ध नसल्यास गुणवत्ता यादीनुसार निवड करावी.

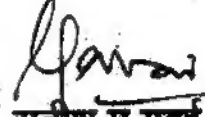
५. याबाबत होणारा खर्च मागणी क्रमांक एन -३, २२२५- अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्गीयांचे कल्याण, ०१- अनुसूचित जातीचे कल्याण, २७७- शिक्षण, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना (विद्ययो) (०४) (२३) राजर्षी शाहू महाराज गुणवत्ता पुरस्कार - ३४ शिष्यवृत्त्या / विद्यावेतने (२२२५-३८३-२) मागणी क्रमांक एन -३ या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

६. याबाबत संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

७. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३११/व्यय-१४/१०, दि. १.१.२०१० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेब साईटवर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक क्रमांक २०१०१०२२१८१९४९००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सतीश म.गवई)

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव

मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव

मा.मंत्री, सामाजिक न्याय यांचे स्वीय सहाय्यक

मा.राज्यमंत्री, सामाजिक न्याय यांचे स्वीय सहाय्यक

मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई

प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी

सर्व विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी

महालेखापाल, महाराष्ट्र - १/२, (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर

सर्व मंत्रालयीन विभाग

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी

निवड नस्ती, मावक २.